

ALTERNATIBONG PAMAMAHALA

SA MGA

"Alternative Pest Management"

1. HERBAL EXTRACT (HE)

Ang *Herbal Extract* (HE) ay produkto ng simpleng pagbabad ng mga *spices* (luyang dilaw, luya, bawang, sibuyas, at iba pa) sa lambanog o tuba. Dahil sa katan-giang taglay ng *spices* at *alcohol*, maaari itong gamiting pamuksa ng peste at panlaban sa sakit ng halaman.

Paggawa ng *Herbal Extract*:

- Maghiwalay ng kalahating ($\frac{1}{2}$) kilong luya o luyang di-law at kalahating ($\frac{1}{2}$) kilong bawang. Pagsamahin ang dalawang napiling sangkap at ibabad sa dalawang (2) litrong lambanog o tuba.
- Makalipas ang tatlong (3) araw, maaari nang gamitin ang solusyon. (Maaari ding gamitin ang barak bilang alternatibo sa luya.)

Paggamit sa *Herbal Extract*:

- Ihalo ang dalawang (2) kutsarang HE sa isang (1) litrong tubig, at ipambomba sa halaman na may sakit o pesteng umaatake.
- Maari ding gamitin ang HE bilang pangliway (inoculants) sa binhi at punla.

2. LIKAS NA PESTESIDYO

- Ang mga pamamaraang nakasaad sa babasahing ito ay hindi solusyon sa problema ng peste at sakit ng sakan. Ito ay magsisilbing pangunang lunas lamang. Ito rin ay magsisilbing batayang impormasyon para sa maliit na magsasaka upang itaguyod ang kanyang sariling eksperimento at pananaliksik na nakabatay sa pagma

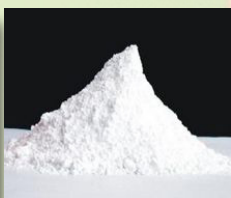
masid sa kapaligiran at sakahan.

- Para sa Likasaka, ang halaman ay may kakayahang proteksyunan ang sarili sa pinsala na dulot ng peste at sakit. Ang tamang pamamahala ng peste at sakit sa halaman ay nakasalalay sa kalusugan ng halaman.

Ang mga sumusunod ay ang susi sa isang masaganang produksyon:

- Ang pagseguro na buhay ang lupang sakahan (mataas na *organic matter*; balanseng nutrisyon; mataas na populasyon ng IMO);
- Ang pagtanim ng hiyang at angkop na klase/ uri ng tanim ayon sa kalikasan, at kaugalian ng magsasaka; at
- Ang masusing pagmamasid upang maagap na matugunan ang pangangailangan sa buong sakahan.

Tawas, Apog at Asin

Peste na tatamaan:

Slug o snail

Proseso at paggamit:

Ihalo ang 1 parte ng tawas (alum), isang parte ng asin sa 8 parte ng apog;

Isabog ang *mixture* sa paligid ng sakahan upang matakpan ang *slugs/snails*.

Gata ng Niyog (Cocos nucifera L.)

Peste na tatamaan:

Aphids, scale insects, pam-pabaug ng itlog ng insekto at uod

Proseso:

Kayurin ang 2 niyog, lagyan ng 1 litrong tubig at pigain, lagyan ulit ng 1 litrong tubig para sa pangalawang pagpiga. Ihalo ng maigi ang 1 pirasong perla soap sa 2 litrong gata ng niyog hanggang matunaw.

Paggamit:

Ihalo ang 1 parte ng gata na may sabon sa 10 litrong tubig at ipambomba sa hapon ng dalawang beses na may 2 araw na pagitan.

Babala:

Huwag magbomba sa tanghali dahil sa taglay na langis sa gata na maaaring makasunog ng dahon at halaman.

Makabuhay (Tinospora rumphii) at Tanglad

Peste na tatamaan:

Uod, atangya, beetles at aphids

Proseso:

Pakuluan ng isang oras ang 1 kulong tinadtad na

katawan ng makabuhay, kalahating 1/2 kilo ng salay o tanglad sa 10 litrong tubig. Palamigin at ilagay sa bote.

Paggamit:

Ihalo ang 4-5 litrong sabaw sa isang *sprayer* (16 litro) at ipambombasa halaman sa hapon, sa loob ng 2 araw.

Paalaala:

Maari ding haluan ng ibang uri ng pangontra sa peste tulad ng gata ng niyog o tabako.

Potassium Permanganate

Peste /sakit na tatamaan:

Aphids, *mildew*, pagdidilaw at pangungulot

Proseso at paggamit:

Ihalo ang 2 kutsara na *crystal* sa isang *sprayer*, ipambomba sa halaman tuwing hapon at sa loob ng 2-3 araw.

Buto ng Mahogany Tree o Pterocarpus indicus (Pait at Pakla)

Proseso:

Dikdikin at pakuluan ng 1 oras ang 50 pirasong buto ng *mahogany* sa 1 litrong tubig at lagyan ng 2 kutsarang asin. Pwede ring ibabad lamang ito ng 2-5 araw.

Paggamit:

Ihalo ang 1 litrong sabaw sa isang *sprayer* (16 litro). Ipambomba sa halaman sa loob ng 2 beses na may pagitan ng 2 araw.

Paalaala:

Maari ding haluan ng ibang uri ng pangontra sa peste tulad ng gata ng niyog o tabako.

Camphor Balls

Peste na tatamaan:

Adult ng mga borer family, uod at aphids

Paggamit:

Dikdikin ang 2 dosena na camphor balls sa 16 litrong tubig at haluan ng isang pirasong sabon na perla at ipambomba sa halaman sa hapon, 2-3 beses na may 2 araw na pagitan.

Paalaala:

Maari ding haluan ng ibang uri ng pangontra sa peste tulad ng gata ng niyog o tabako.

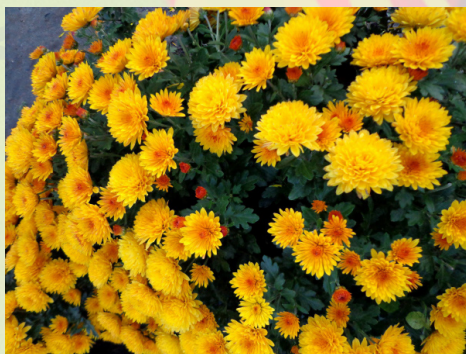
Chrysanthemum

Peste na tatamaan:

Lahat ng insekto

Proseso:

Iabad ang $\frac{1}{2}$ kilong dahon at katawan ng *Chrysanthemum* sa 10-15 litrong tubig na maligamgam kasama ang 1 pirasong sabon na perla sa loob ng 1-2 oras. Palamigin, salain, at i-pambomba sa hala-

man na may peste.

Paalaala:

Maari ding haluan ng ibang uri ng pangontra sa peste tulad ng gata ng niyog o tabako.

Bawang (Allium Sativum)

**Peste na tata-
maan:**

Para sa mga
sucking na in-
sekto

Proseso:

Dikdikin
ang ½ kilo ng
bawang, lagyan ng 2 kutsarang *edible oil*, 1 litrong tubig at
isang pirasong sabon na perla.

Paggamit:

Ihalo ang 1 parte ng solusyon sa 50 parteng tubig at
ipambomba sa hapon.

Paalaala:

Maari ring haluan ng ibang uri ng pangontra sa peste
tulad ng gata ng niyog o tabako.

Sili (Capsicum Annum)

Peste na tatamaan:

Uod, *aphids* at langgam

Proseso at paggamit:

Dikdikin ang 1 lata
(sardinas) na sili at ihalo
sa 16 litrong tubig na may
natunaw na 1 pirasong

sabong perla. Ipambomba sa halaman sa loob ng 2-3 beses araw-araw tuwing hapon.

Paalaala:

Pwede ring haluan ng ibang uri ng pangontra sa peste tulad ng gata ng niyog o tabako.

*Marigold (Amarillo) (*Calendula officinalis*)*

Peste/sakit na tatamaan:

Repellant sa mga insekto, pangontra sa mga *nematodes* at ilang peste sa ugat ng halaman.

Proseso sa paggamit:

Bayuhin ang 1 kilong dahon at buong katawan ng Amarillo, kasama ang 1 litrong tubig. Ihalo sa 16 litrong tubig, lagyan ng 1 pirasong sabon na perla. Iabad ng mula $\frac{1}{2}$ -1 oras, salain at ipambomba sa halaman tuwing hapon sa loob ng 2-3 araw.

Maglagay ng 2 kutsarang tuyo at pulbos na dahon at katawan ng amarillo at *neem tree* (50:50) bilang patung-tung sa bawat puno ng tanim.

*Hagonoy (*Chromolaena odorata*)*

Peste na tatamaan:

Aphids at uod

Proseso:

Bayuhin ang 2 kilong dahon ng hagonoy, iabad sa 16 litrong tubig ng $\frac{1}{2}$ -1 oras,

lagyan ng 1 sabon na perla hanggang matunaw. Salain at ipambomba sa halaman tuwing hapon sa loob ng 2-3 araw.

Paalaala:

Maari ding haluan ng ibang uri ng pangontra sa peste tulad ng gata ng niyog o tabako.

Wild Sunflower (Tithonia diversifolia)

Peste na tatamaan:

Aphids at uod

Proseso:

Bayuhin ang 2 kilong dahon ng *wild sunflower*, ibabad sa 16 litrong tubig ng mula $\frac{1}{2}$ -1 oras, lagyan ng 1 sabon na perla hanggang sa matunaw. Salain at i-pambomba sa halaman tuwing hapon sa loob ng 2-3 araw.

Mataas ang nitrohenong at posporong nito, kaya makakatulong din ito sa nutrisyon ng halaman.

Paalaala:

Maari ding haluan ng ibang uri ng pangontra sa peste tulad ng gata ng niyog o tabako.

Tabako (Nicotiana glauca L.)

Peste na tatamaan:

Uod, aphids, tyrips, beetles, leaf miner at hopperb

Proseso:

Pakuluan ng mga kalahating oras ang 250 gramo na dahon ng tabako sa 1 galong tubig, dagdagan ng 2 pirasong sa-

bon na perla (kinay-
od) hanggang matu-
naw at isang basong
apog. Palamigin,
salain at ilagay sa
bote at takpan.

Paggamit:

Ihalo ang 2 litrong
sabaw ng tabako
sa 14 litrong tubig at
pambomba sa halaman sa hapon sa loob ng 2-3 beses.

Babala:

Huwag gamitin sa kamatis dahil sa posibleng kontami-
nasyon sa *Mosaic Virus*.

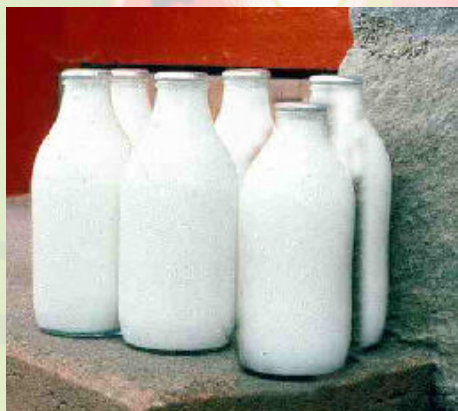
Sariwang Gatas

Peste na tatamaan:

Mildews at *Mosaic Virus*

Proseso at Paggamit

- Ihalo ang 1 parte ng gatas sa 9 na parte ng tubig at ipambomba sa halaman 2 beses na may 5 araw na pagitan;
- Makatutulong rin ito sa dagdag na *calcium* at minerales sa lupa.

*Tubli (*Melittia piscatoria*)*

Peste na tatamaan:

Lahat ng insekto

Proseso:

Magdamag na ibaon ang tubli sa lupa. Ibadad ang 1/2 kilong dahon at katawan ng tubli sa 10-15 litrong maligamgam na tubig kasama ang 1 pirasong sabon na perla sa loob ng 1-2 oras. Palamigin, salain at ipambomba sa halaman na may peste.

Babala:

Gamitin lang kung malala na ang atake ng peste. Nakamamatay.

Luya (Zingiber officinale)

Peste na tatamaan:

Aphids at repellent ng atangya at iba pang insekto.

Proseso:

Pakuluan ang 2 kilong dahon sa 10 litrong tubig. Kasama ang 2 pirasong sabon na perla. Pwede ring bayuhin at ibabad ito ng 8-24 oras. Salain at gamitin agad.

Paggamit:

Ihalo ang 4 na litrong sabaw sa isang sprayer (16 litrong tubig) at ipambomba tuwing hapon sa loob ng 2-3 araw.

Paalala:

Maaari ding haluan ng ibang uri ng pangontra sa peste tulad ng gata ng niyog o tabako.

The background of the entire page is a vibrant green. It features a subtle grid pattern of lighter and darker green squares. Overlaid on this are decorative elements: dark green, swirling vine-like patterns in the upper left and a cluster of thin, light green grass-like stalks in the lower left. On the right side, there is a large, detailed image of a red ladybug with black spots, positioned diagonally.

Source:

Regional Crop Protection Center, Region IV

For more information, please contact:

Regional Agriculture and Fisheries Information Section

Regional Field Office IV-MIMAROPA

4th Floor, ATI Compound, Elliptical Road, Diliman, Quezon City

Trunkline: 920-20-44

Website: www.mimaropa.da.gov.ph